

Generalized by authors based on [2].

References:

1. Розпорядження «Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» №660 від 19.09.2018 р. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KR180660.html.
2. The concept of training specialists in the dual form of education. URL: <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/1086-kontseptsiya-pidgotovki-fakhivtsiv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti-proekt>.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В ГЛОБАЛЬНИХ УМОВАХ

*Артёмова А. В., к. т. н., доцент
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»*

В умовах кризового і посткризового розвитку світової економіки для кожної держава необхідною умовою існування є використання енергії. Останнім часом достатнє та економічно ефективно забезпечення енергетичними ресурсами економіки країни є запорукою енергетичної безпеки, а події, що відбуваються на світовому енергетичному ринку ще раз засвідчують актуальність даної проблеми.

Значний науковий внесок у дослідження проблем енергетики та питання енергетичної безпеки зробили вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема, Л. С. Тараєвська [1], Р. Ю. Малий [2], О. С. Малюк, В. Цоллінгер ; У. Фелнер , О. Анісімова, С. Боринець, П. Кругман, А. Мельник, Р. Моторин, С. Ніколайчук, М. Пейбро, Т. Савченко, О. Сунцова, А. Шкляр, В. Юрчишин, Козак Л.С., та інші.

Україна має досить складний устрій у енергетичній сфері. Наша держава є імпортером та транзитером природних енергетичних ресурсів, та одночасно є експортером вироблених енергетичних ресурсів. Тому для України енергетична безпека є основною умовою її існування як самостійної держави.

Енергетична безпека - це такий стан економіки, який забезпечує захищеність національних інтересів у енергетичній сфері від наявних і потенційних загроз внутрішнього та зовнішнього характеру, дає змогу задовольняти реальні потреби в паливноенергетичних ресурсах для забезпечення життєдіяльності населення та надійного функціонування національної економіки в режимах звичайного, надзвичайного та воєнного стану. А у зв'язку з позбавленням нашої держави у доступі до окремих ділянок морського шельфу, на яких здійснювався видобутку енергоресурсів, відбувається часткова руйнація енергетичного комплексу України, зокрема фізичне знищення окремих об'єктів енергогенерації та теплової генерації, вугільної промисловості, а також деякої енергетичної інфраструктури у окремих областях країни. Все це в сукупності підриває енергетичну безпеку

нашої країни і вимагає посиленої уваги з боку держави та громадськості [1, с 373].

Для оцінки енергетичної безпеки країн використовують Міжнародний індекс ризиків енергетичної безпеки – «новий інструмент, призначений для кращого розуміння подій, що відбуваються на глобальних енергетичних ринках». Цей індекс використовує набір із 28 показників, на основі яких аналізується енергетична безпека. У 2019 році, інститут енергетики представив звіт по країнах найбільших споживачах енергії на основі цього індексу, де за кількістю енергії, яку використовують в Україні, країна посіла останнє місце (рисунок 1).

Енергоемність валового внутрішнього продукту в Україні значно вища, ніж у промислово розвинених країнах. Це є наслідком певної технологічної відсталості, недосконалої галузевої структури вітчизняної економіки та впливу її «тіньового» сектору, що головним чином впливає на конкурентоспроможність національного виробництва [3].

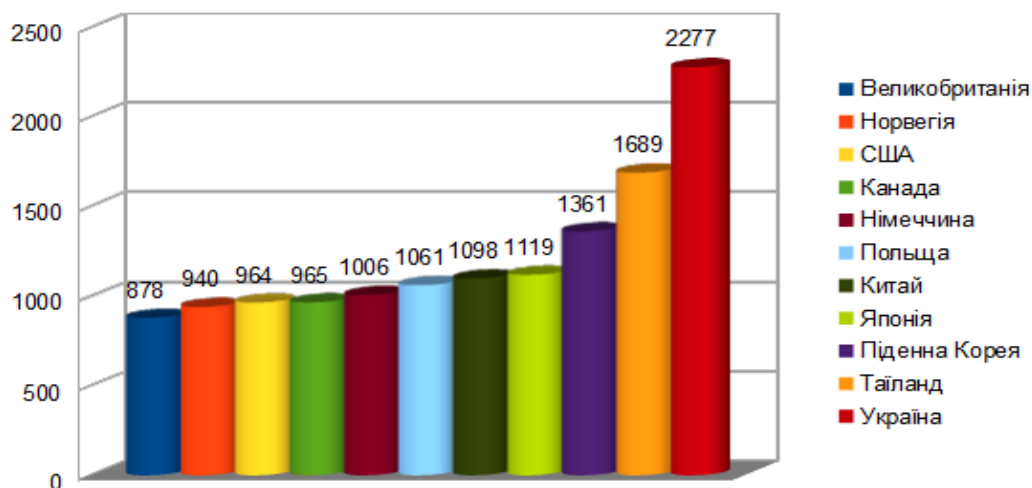

Рис. 1. Рейтинг країн за міжнародним індексом ризиків енергетичної безпеки у 2019 році

Енергетична стратегія України, яку спрямовано на гарантування енергетичної безпеки держави, передбачає: формування конкурентних ринків природного газу, електричної й теплової енергії, вугілля, нафти та нафтопродуктів; підвищення енергоефективності національної економіки, формування енергоефективної свідомості у громадян. Активний розвиток технологій генерації на основі ВДЕ пов'язаний з їх потенційно невичерпним обсягом енергії. Однак у порівнянні з традиційними джерелами енергії, первинними енергоносіями яких є нафта, газ або вугілля, ВДЕ мають низьку концентрацію і малу щільність енергетичного потоку та локальний характер використання, залежно від географічного положення, нерівномірність постачання енергії в часі. Ці фактори призводять до ускладнення системи енергопостачання на основі ВДЕ і переходу від централізованого до децентралізованого генерування енергії [2].

Таким чином, першочерговою задачею для поліпшення ситуації в енергетичній і екологічній сферах є підвищення енергоефективності всіх галузей енергетики, економіки, промисловості сумісними зусиллями усіх країн світу. Хоча, засоби та механізми її досягнення кожна країна мусить обирати сама, опираючись на внутрішні особливості та потреби галузі.

Література:

1. Тараєвська Л. С. Складові енергетичної безпеки та критерії оцінки. *Інноваційна складова в системі забезпечення економічної безпеки держави*: зб. наук. праць. Мукачівський державний університет. Вип. 8. 2017. С. 372–377.

2. Малий Р. Ю. Аналіз ефективності споживання енергетичних ресурсів в Україні : сайт URL: http://market-infr.od.ua/journals/2018/17_2018_ukr/11.pdf.

3. Огляд аналітичних робіт міжнародних енергетичних організацій щодо стану та сценаріїв розвитку світової енергетичної сфери з прогнозом інвестування в енергоефективність : сайт URL: https://www.google.ru/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUK EwjwkfefhcjsAhXpxIsKHfKSAwkQFjAAegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Fua.energry%2Fwp-content%2Fuploads%2F2018%2F06%2F2.-rozvyt_svit_energet_sfery.pdf&usq=AOvVaw1a_jYjRDAUENO4dIliG181

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ

*Безугла Ю.Є., к.е.н., доцент
Українська інженерно-педагогічна академія
Бондаренко М.С., здобувач вищої освіти
Українська інженерно-педагогічна академія
Гулевський А.Є., здобувач вищої освіти
Українська інженерно-педагогічна академія*

Швидкоплинність часу, що породжує виникнення низки нових як глобальних, так і регіональних ризиків зумовлює необхідність дослідження світових тенденцій як джерела деструктивних факторів для фінансово-економічного сектору України. Посилення глобалізації дає поштовх звернутись до питання впливу загальносвітових тенденцій розвитку та глобальних ризиків на економіку України, її галузей та окремих вітчизняних підприємств. До головних причин виникнення глобальних ризиків належить: нестабільна політика країни; коливання цін на світовому ринку; змінення валютних курсів; конкурентна боротьба між транснаціональними корпораціями та окремими країнами; інфляція тощо [1]. Стратегічні та передбачувані ризики можна вважати внутрішніми, оскільки вони визначаються рішеннями, що приймаються на національному рівні; їх можна запобігти шляхом використання ефективних методів ризик-менеджменту із прорахунком усіх можливих варіантів розвитку подій та усуненням із розгляду найбільш небезпечних. Для запобігання зовнішніх ризиків важливо розробити методи стійкості до зовнішнього впливу. Для аналізу стійкості до будь-якого з ризиків кожна країна